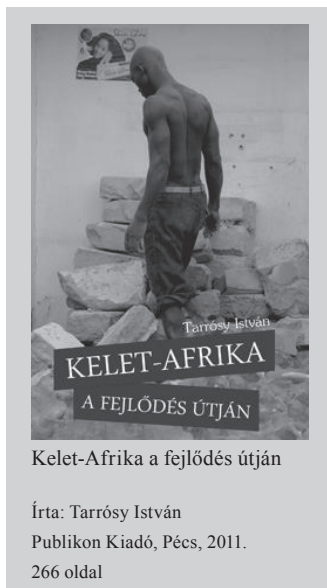

KELET-AFRIKA A FEJLŐDÉS ÚTJÁN

Írta: Búr Gábor

Csak a budapesti könyvbemutató alkalmából tudtam meg magam is a szerzőtől, hogy új kötetének címválasztása nem véletlen, Szentes Tamás 1963-ban megjelent „Kelet-Afrika a szabadság útján (Kenya/Tanganyika/Uganda/Zanzibar)” című könyve előtti tisztelgés, s egyben az azóta végbement változások bemutatásának szándéka vezérelte. Ez példás és a mai magyar viszonyok között igen ritka, szép gesztus – ne feledjük, Szentes Tamás egy korszak meghatározó gondolkodója volt, szellemi teljesítménye a mai fanyalgók számára elérhetetlen vágyálom csupán. Szomorú, hogy Tanzániában, de akár csak Angliában is mintha gyakrabban idéznék, jobban ismernék, mint minálunk. De persze hiába minden tisztelgés, ha a szerző nem a nagy előd munkásságának meghaladásának igényével írja meg saját opuszát. Lássuk tehát, mire jutott Tarrósy István? Új kötetének alcíme sokat ígérő: „A Kelet-afrikai Közösség

és tagállamai közelebről”. Ez már önmagában is komoly vállalkozás egy monografikus feldolgozás számára, azonban a szerző ennél lényegesen tovább megy, afrikai, sőt globális kontextusba helyezve ismerteti meg olvasóit az emberiség bölcsőjének számító régió korai történetének összefoglalásától a szuahéli partvidék múltján át a kolonizáció és dekolonizáció legfontosabb eseményeiig. (1-4. fejezet) Ez a közel száz oldal igazi kézikönyvként szolgál, a szerző összefoglalja a legfrissebb és ami ennél is fontosabb, a mértéktartó tudományos publikációk eredményeit, újszerű, a könyvet forgatók számára igencsak hasznos szerkesztési elveknek megfelelően kiemelve a legfontosabbakat. Tarrósy István nem feledkezik meg az ősi afrikai kulturális viszonyokról, különösképpen a törzsi összetartozás és a kisebb falvakban meghonosított

Kelet-Afrika a fejlődés útján

Írta: Tarrósy István
Publikon Kiadó, Pécs, 2011.
266 oldal

együttélés a mai napig mérvadó normáiról, így pl. a családalapítás és a személyes élettér kialakításának feltételeiről sem. Ebben a szerző megint csak újszerűt produkál a hazai afrikanisztikában, hiszen nálunk hagyományosan és jól érzékelhetően szétválik a szerzők szűk tábora egy „néprajzi vénával”, és egy „politológusi vénával” bíró társaságra. Tarrósy István munkája bizonyítja, hogy a szerző tisztában van azzal, Afrikában a hagyomány és a modernitás dichotómiája megköveteli a két, egymást gyakran szinte kizáró látásmód finom ötvözését.

Igazán elemében azonban az 5. fejezettől érzi magát a szerző, hiszen a mai folyamatok bemutatására innentől vállalkozik, ebben a közegben mélyült el legjobban, itt mutatkoznak meg leginkább erői, itt kapunk képet saját kutatásainak eredményeiről. Sőt, a kötet előszavában maga a szerző is úgy nyilatkozik, hogy érdeklődésének középpontjába a társadalmi-gazdasági változások, a kelet-afrikai

„Igazán elemében azonban az 5. fejezettől érzi magát a szerző, hiszen a mai folyamatok bemutatására innentől vállalkozik, ebben a közegben mélyült el legjobban, itt mutatkoznak meg leginkább erői, itt kapunk képet saját kutatásainak eredményeiről.”

tértség országainak politikai rendszerei, döntéshozatali folyamatai és Tanzániának a térségben betöltött szerepe állnak. Tarrósy Istvánról elmondható, hogy számos, e könyvben kiemelten kezelt témát maga vezetett be a hazai afrikanisztikába, sőt nemzetközi összehasonlításban is korán ismerte fel néhány új fenomén jelentőségét. Ilyen például Kína növekvő szerepvállalása Tanzániában, a kelet-afrikai régióban és az egész afrikai kontinensen. Ugyancsak említendő a szerző India és Afrika együttműködésének intenzi-

vébbé válásáról kifejtett mondanivalója, ami miatt, valamint alapos elméleti felkészültsége okán is a szerzőt már e könyve megjelenése előtt is gyakorta idézték színvonalas tanulmányokban. A „Regionalizáció kelet-afrikai módra” témát a szerző igen eredeti módon két felvonásban tárgyalja (6-7. fejezet), rámutatva a folyamat alapvető sajátosságára, a kezdeti nekilödulásra, majd a megtorpanásra, illetve napjainkban a régiós együttműködés újabb, immár megváltozott tartalommal bíró felpörgésére. Az etnikai-vallási sokszínűség és a közösségi politikai struktúrák taglalásakor még elsősorban Tanzánia példáján keresztül kapunk bepillantást e ropant jelentőséggel bíró kérdésekbe, a nyelvi kérdés taglalásakor azonban már kalauzunk szélesebbre tárja a kapukat, az önkormányzatok és a civil társadalmak esetében pedig már tényleg az egész kelet-afrikai régióról szól. A szerző bizonyítja, hogy ismeri a mai Kelet-Afrika, elsősorban is Tanzánia, illetve Kenya politikai boszorkányműveit minden lényegi elemét, így állásfoglalásai elméletileg megalapozottak, tényekkel jól alátámasztottak. A Tanzániában folytatott terepmunka és az ott készült interjúk fejezik meg mindezt, s ennek alapján elmondható, hogy Tarrósy István az adott régió, de tágabban az egész szubszaharai-Afrika mai viszonyai vonatkozásában a hazai afrikanisztikában megkerülhetetlen szakértővé nőtte ki magát. Arra a kérdésre tehát, hogy a szerzőnek sikerült-e meghaladnia a kötet névadásá-

ban is megtisztelt elődje munkáját, egyértelműen igennel válaszolhatunk, empirikus tapasztalatainak összefoglalásában is, elméleti felkészültségében is méltó folytatója a hazai afrikanisztika legjobb hagyományainak. A kötetet a szerző 2010 utáni kitekintése zárja (8. fejezet), amelyben záró gondolatai mellett a „Globális Dél” lehetséges szerepéről is megosztja véleményét olvasóival.

A mintegy 200 oldalas munkát több mint 350 végjegyzet segíti a megértésben, eligazodásban. Példamutató a kötet megírásához felhasznált szakirodalom és a rövidítések jegyzéke is. Eredeti ötlet az ún. országnévjegyek betűzése, ami nem más, mint az érintett öt régiós ország legfontosabb adatainak összefoglalása, megfejlve a legfontosabb internetes címeikkel, ami a tájékozódást nagy mértékben segíti és tovább erősíti a munka kézikönyv jellegét. A könyvet a szerző eddigi életpályájának ismertetése és a manapság gyakorta lespórolt név- és tárgymutató zárja. A könyv borítója is jól eltalált, bár a recenzens öröme akkor lett volna teljes e kötet átolvasásakor, ha a képek, térképek és ábrák színesben kerültek volna kinyomtatásra.

A biztonság ösvényein.

Az új generáció biztosítója.

Vadászati jogvédelem biztosítás*

- Segítünk érvényesíteni jogait és jogos követeléseit
- Kártérítési jogvédelem
- Büntető és szabálysértési jogvédelem
- Közigazgatási jogvédelem
- 24 órás jogi tanácsadás

Az első 1000 szerződő vadász-elsősegély felszerelést kap ajándékba!*

www.uniqa.hu

UNIQA

*A tájékoztatás nem teljes körű, bővebb információ honlapunkon (www.uniqa.hu) található, vagy érdeklődjön kirendelt ügynökeinken. Az elsősegély felszerelés tartalmaz: gyorskötöző pólya, 1st. vígott mull lap, vizálló sebtapasz, fertőtlenítő folyadék, kullancskiszedő csipesz.

Superbránds

MEMBER OF CDO

Az UNIQA Biztosító Zrt. a Magyar Olimpiai Bizottság Hivatalos Támogatója